Men ziet hieruit waartoe men komt, als men zich leiden laat door subjectieve gevoelens en de belijdenis zijner kerk loslaat.

Gemengd nieuws.

In »Het Vaandel" vonden we het volgende bericht:

Muskegon, Mich., 17 Sept. Volgens een bericht in een der Grand Rapids couranten geplaatst, heeft Rev. M. H. G. van der Valk van de Immanuel kerk, eervol ontslag gekregen uit de Presbyterische kerk van het presbyterium van Grand Rapids. In dit ontslag wordt vermeld:

Hoewel vele geruchten en beschuldigingen gehoord zijn in zake drankmisbruik, zoo was er niet een geval met voldoend bewijs. Zijn eigen belijdenis alleen wees er op, dat de geruchten niet van allen grond ontbloot waren, maar zijn berouw en zijn verklaring, om terwille van zijn huisgezin en de Kerk geheel onthouder te worden, bewoog het presbyterium de beschuldiging te verwerpen en hem brieven van aanbeveling te geven naar de hervormde kerk in Nederland.

Er bestaat in Engeland de »London Poor Clergy Holiday fund«, een fonds dat gaven verzamelt om onbemiddelde Episcopaalsche predikanten, die over een gering tractement hebben te beschikken, in staat te stellen, tot herstel van gezondheid vacantie te nemen. Dit jaar werd aan honderd arme predikanten daarvoor een toelage verleend. De Dekens en de aartsdekens der diocesen, waaronder de behoeftige leeraars staan, moeten eerst gunstig adviseren, willen deze voor ondersteuning in aanmerking komen.

De tractementen der geestelijken van de staatskerk loopen nog al uiteen; er zijn bisschoppen die *f* 260,000 's jaars genieten en hulppredikers die het niet *f* 920 moeten stellen.

Op de jongste vergadering van de Duitsche vereeniging van Hugenooten, den zesten September te Cassel gehouden, hield Dr. Bonin, een predikant der Waldenzen, een voordracht over den invloed dien de Hollandsche gezant Valkenier in Duitschland gehad heeft bij het opnemen en beschermen van Hugenooten en Waldenzen.

Deze bijzonderheid is niet aan velen bekend, wij hopen dat Dr. Bonin in een of ander tijdschrift de mededeelingen zal laten drukken.

In Cuba schijnt het volk gaarne te komen onder het gehoor van Evangelisten, die in verschillende lokalen het Woord Gods verkondigen. Er heeft zich reeds in Havanna een comité gevormd, dat gelden wil verzamelen om daar ter plaatse eene Protestantsche kerk te bouwen. Te Cienfugos werd dezer dagen het eerste congres van zendelingen die op Cuba arbeiden gehouden. Het is te vreezen dat vele van de secten die in N.-Amerika gevonden worden, op Cuba zullen overgeplant worden.

Vele Waldenzen, die in de valleien van Piemont geen brood meer konden vinden, hebben zich in de Zuid-Afrikaansche staten van Uraguay en Argentinie, gevestigd. Er zijn nu in die staten 7000 Waldenzen. De Waldenzische predikant Trou heeft zeven maanden lang onder zijn geëmigreerde geloofsgenooten verkeerd en kwam daar tot de overtuiging dat de Waldenzen in Zuid-Amerika wel steeds meer Spaansch waren gaan spreken, maar dat zij toch aan de belijdenis hunner vaderen gehecht bleven.

Dat in N.-Amerika dienaren der kerk zich inlaten met de maatschappelijken strijd en daarbij niet altijd aan de zijde van de kapitalisten staan, gelijk zoo dikwijls door de socialisten beweerd wordt, blijkt uit het volgende bericht in *De Hope:*

»DE WERKSTAKING. — Bisschop Samuel Fallows van Chicago, behoorende tot de Methodisten kerk, interesseert zich in het belang van de werkstakers. Hij was van plan om een onderhoud te zoeken met J. P. Morgan in de hoop, dat hij hem zal kunnen bewegen de eene of andere actie te nemen om een einde aan de werkstaking te maken. De bisschop schreef: »Er is een ding dat moet gedaan worden, en dat zonder uitstel. Dat is, fondsen bijeen te brengen voor de werkstakers. Het plan van de voornaamste mijnoperateurs is, om de mijnwerkers gebrek te doen lijden, en dan ander werkvolk te employeeren en vragen het gouvernement der Ver. Staten om hen te beschermen. Indien dit zoo voortgaat zal er moeite uit geboren worden. Indien de mijnwerkers onderhouden kunnen worden zullen zij hunne zaak winnen."

De predikant Dörries uit Kleefeld in Hannover hield dezer dagen eene volksvoordracht ter beantwoording van de vraag, »of de politiek het karakter bederft.« De voordracht was het antwoord van den leeraar op de vermaning van het kerkelijk bestuur waaronder hij staat, om zich namelijk van het houden van openbare redevoeringen over politiek te onthouden.

Zou hij nu afgezet worden?

WINCKEL.

Voor Kinderen.

WEDER OP REIS.

XVI.

Schliemann zelf, hoewel hij veel geld had verdien en miljoenen bezat, stond verbaasd, hoe zooveel kostelijks bijeen te vinden. Hoe was dit te verklaren? Hij zelf legde het zoo uit, dat koning Agamemnon, na met zijn reisgenooten te zijn vermoord, hier met hen en al zijn schatten is begraven geworden. Of dit zoo is, zal wellicht nog eens blijken.

De schatten, die hij daar gevonden had, waren het eigendom van Griekenland. Ze zijn dan ook naar het polytechnicum d. i. het museum, te Athene gebracht, en zijn daar nog te zien. Velen die de oudheid bestudeeren of liethebben, reizen naar Griekenland, om daar te beschouwen wat Schliemann heeft gevonden. Hij zelf bewoonde te Athene een waar paleis, waar hij met zijn vrouw en kinderen gelukkige dagen doorbracht. Behalve een zoon had hij ook een dochter, die weer een naam uit de Grieksche oudheid droeg, te weten Andromache.

Andromache was de naam der vrouw van een beroemden held uit den Trojaanschen oorlog, Hector geheeten, die in den strijd omkwam. Zijn vrouw werd gevangen genomen en tot slavin gemaakt. Dichters hebben haar deugd bezongen.

Zoo als ik zei, te Myeene werd ontzaglijk veel gevonden: beeldhouwwerk, vazen, potten, huisraad, tot gouden munten toe, allen zeer kunstrijk bewerkt. 't Schijnt dat deze kunst oorspronkelijk is uit het Oosten, uit Mesopotamië, waar reeds zeer vroeg, gelijk ook de Bijbel ons leert, kunst en wetenschap werd beoefend. In alle geval is wat men te Myeene gevonden heeft, ouder dan het jaar 1000 vóór Christus.

We weten dit is de tijd, waarin koning Salomo regeerde. We weten ook hoe knap men destijds in het Oosten was in allerlei kunstarbeid. Salomo immers had een elpenbeenen troon, met goud overtrokken en met kunstige gouden leeuwen gesierd. De tempel in Jeruzalem was niet alleen een wonder van bouwkunst, maar we lezen ook van gouden granaatappelen en allerlei kostelijk versiersel. Ook uit de geschiedenissen vóór Salomo weten we, hoe de krijgslieden zoowel als de vrouwen, versierselen droegen.

Kortom, het wordt zeer duidelijk, hoe uit het Oosten de kunst kon komen, die ook in het westen werd in toepassing gebracht. Zoo blijkt ook, dat niet alleen het hoogste, Gods openbaring ter zaligheid aan de menschen, ons uit het Morgenland is toegekomen, maar ook veel dat, schoon van veel minder waardij, toch van beteekenis is. Is de profetie van Noach, dat Japhet in Sem's tenten zou wonen, ook niet op deze wijs vervuld?

Er zijn menschen die beweren, dat een rentenier wel oud kan worden, wijl hij zoo weinig uitvoert. Maar als het waar is, dan moet iemand het anders aanleggen dan Schliemann, die, schoon hij volstrekt niet voor zijn brood behoefde te werken, toch vrij wat meer deed dan menigeen, die voor zijn dagelijksche behoeften arbeidt. Zoo begrijpen we dan ook, dat zelfs zijn krachtig lichaam niet meer zoo mee kon als voorheen. Hij liep trouwens — 't was in 1890 — al naar de zeventig.

De kwaal waaraan onze Heinrich, nu een groot en wereldberoemd man, begon te lijden, was hevige oorpijn, die hem tevens den last veroorzaakte, dat hij niet goed hooren kon. Hij zocht raad bij de dokters te Athene, maar wat zij deden, het hielp weinig of niets.

Zoo besloot hij dan het elders te beproeven. Hij wist zeer goed, dat er in Duitschland hoogst bekwame geneesheeren wonen, en daarbij dreef hem de innerlijke begeerte zijns harten, om op zijn ouden dag het oude vaderland nog eens weer te zien.

Zijn vrouw liet hij ditmaal tehuis bij de kinderen. Hij hoopte trouwens zeer spoedig terug te komen; als het Gode behaagde, genezen.

Te Halle aan de Saale in Noord Duitschland, woonde een geneesheer — misschien woont hij er nog wel — die beroemd was om zijn kunde en bekwaamheid. Dat Schliemann lijdende was, hadden zijn vrienden in Duitschland vernomen, en zij rieden hem aan, eens den dokter te Halle te raadplegen. Zoo ging Schliemann dan noordwaarts, eerst per stoomboot, om vervolgens per spoor verder te gaan.

't Was herfst toen hij te Halle aankwam. De geneesheer gaf hem, na gedaan onderzoek, alle hoop dat het wel weer zou beteren, en Schliemann een poos onder behandeling daar ter plaatse bleef.

Dit werd goedgevonden, en Schliemann vleidde zich met de hoop, weldra hersteld de zijnen weer te zien.

AAN VRAGERS.

Een hier volgende vraag is die van W: Wat het woord *gemeen* eigenlijk beduidt, en of het ook op menschen van goeden stand kan worden toegepast?

Gemeen kan gebruikt worden als bijvoegelijk naamwoord en beduidt dan:

1. gewoon, b.v.:
   een gemeen soldaat.
2. eigen aan allen of aan velen, b.v.:
   gemeen bezit.
3. laag, gering. Deze beteekenis ontstond doordat wat gewoon, voor allen is, laag werd geschat. Zoo wordt 't woord ook in verachtelijken zin gebruikt, b.v.:
   een gemeene handelwijs.

Gemeen kan ook zelfstandig, als zelfstandig naamwoord voorkomen, en is dan eigenlijk hetzelfde als *de gemeente*, allen samen. Zoo wordt in den Bijbel van heel Israël gesproken als van „deze gansche gemeente." Zoo vormen al de geloovigen een gemeente. Zoo noemt men ook de verzameling der inwoners eener plaats, de gemeente.

„Het gemeen" beduidt dus eigenlijk allen saam; ook aangeduid met het Fransche woord het *publiek*. Meer in gebruik is daarvoor het „algemeen". Zoo b. v. „Maatschappij tot nut van *het Algemeen*".

Om dezelfde reden als boven gemeld echter, kreeg het woord „gemeen", ook de minachtelijke beteekenis van gering volk, Jan-en-alleman, de allerminsten.

In de ware beteekenis evenwel gaat dit niet op. Men kan, gelijk zeker dichter doet, gerust spreken van „hoog en laag gemeen". Maar daar velen dit niet weten, is het toch goed, met die uitdrukking, „het gemeen," in onzen tijd voorzichtig te wezen.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Kampen, H. Bouwman, te Hattem. — Winsum, J. van Loo, cand. te Waarder. — Ter neuzen, J. van den Berg, te Sliedrecht. — Driesum, R. Zijlstra, cand. te Sneek. — Klundert, A. J. Mulder, te Kockengen.

BEDANKT: Driesum, L. Bouma, te Middelburg. — De Lier, J. P. Klaarhamer, te Marken.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Zuiderwoude, H. van Elst, cand. — Waerveen, G. Barger, cand. — Vlachtweddeen Veenwouden, V. L. Visser, cand. — Wedde, H. Franken, te Peize. — Boksmeer, J. Henzel, cand. — Dokkum, J. H. Buisman, te 's Heerenberg. — Gorredijk en Ouwerkerk, A. van Iterson, cand. — Wervershoof, J. A. van Krieken, cand. — Biggekerke, S. H. J. James, cand. — Schiermonnikoog, F. Bolt, Grijpskerke. — Bleskensgraaf, C. B Holland, cand.

AANGENOMEN: Westzaan, J. Koerts Sikkema, te Cornjum. — Lopiker-Kapel, Th. J. L. Ruys, cand. — Oud Beierland, Th. M. Schippers, te Huizen. — Meersen, H. J. Offerhaus, O.-I. pred. te Soerabaja. — Goedereede, F. de Gidts, cand. — Velsen, A. J. de Sapper, cand. — Linschoten, J. Laurense, cand.

BEDANKT: Hoek, J. G. M. Andreae, te Kattendijke. — Westkapelle en Zoutelande, J Laurense cand. te Utrecht. — Bedum, F. Tammens. te Zuidbrock. — Hornhuizen, A. van Iterson, cand.

Onder vriendelijke dankbetuiging aan zoovele geabonneerden die ons de verschuldigde abonnementsgelden over het afgeloopen kwartaal reeds toezonden, nemen wij de vrijheid, hen, die dit nog niet deden, beleefd te verzoeken zulks alsnog **uiterlijk den 20sten dezer** *te doen en hun postwissel te adresseeren aan*

De Administratie van „De Heraut" Amsterdam.

De abonnementsprijs is voor De Heraut *f* **1.20** *per kwartaal.*

Inteekenaren op het premiewerk DE GEMEENE GRATIE, *die het daarvoor verschuldigde driemaandelijks wenschen te voldoen, herinneren wij aan de kwartaal-betaling van f —.75 per aangevraagd exemplaar.*

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Oct. 1902.

Advertentiën.

GETROUWD:
EMILE ADRIAAN KEUCHENIUS,
Arts,
EN
LOUISE ROORDA.
Scheveningen, 16 Oct 1902.

De Heer en Mevrouw KEUCHENIUS—ROORDA betuigen hun hartelijksten dank voor de vele blijken van belangstelling, bij gelegenheid van hun Huwelijk ontvangen.

In den vroegen morgen van Zondag 12 October nam de Heere door den dood uit ons midden weg, onzen medebroeder
H. J. MEENGS,
in den ouderdom van 77 jaren.
Jarenlang diende hij onze Gemeente als Ouderling. In het geloofsvertrouwen op den Heere Jezus, als zijn Heiland, ging hij heen in vrede, om de rust te genieten, die er overblijft voor het volk van God.
Namens den Kerkeraad van de Geref. Gemeente te Zutphen,
J. N. LINDEBOOM, *Voorz.*
J. VAN DIJK, *Secret.*
Zutphen, 13 Oct. 1902.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

VRAAGT:
Packard-Orgel,
met Harp en Pijp-Diapason.
De schoonste registers voor Solo-spel,
bij
GOLDSCHMEDING,
Warmoesstraat 141 en Keizersgracht 305,
AMSTERDAM,
en bij H.H. Agenten.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:

Door den Heer G. W. Nederbragt te Velp *f* 89.75; door den heer G. Koolstra, te Haren (Gron.) *f* 2; door den heer N. J. Bastmeijer te Bruinisse *f* 11 50; door den heer P. Adriaanse te Helder *f* 8; door den heer J. Hospers te Bedum *f* 39; door het Locaal comité te Rotterdam afr. 1901 *f* 191.67; door het Locaal-comité te Utrecht van de 10 cts. vereeniging over de maanden Juni, Juli, Augustus en September *f* 46.70; door Ds. H. Koffieberg uit ter Aar *f* 7.50; door den heer C. Verhoef te Achttienhoven: uit Achttienhoven *f* 47.50, uit Westbroek *f* 17, samen *f* 64.50; door den heer R. D. Hoornstra te Makkum: uit Cornwerd *f* 7.50. uit Makkum *f* 69.50, samen *f* 77; door den heer H. Pluister te Heer Hugowaard *f* 17; door den heer J. Vlaanderen te Oosterbeek *f* 27.50; door Ds. A. Dekkers te Veere *f* 3.50; door den heer W. J. Caspers te Heinenoord (1e storting) *f* 19 50; door den heer H. Rollman te Bodegraven *f* 94.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

Van de Geref. Kerk te Geesteren—Gelselaar *f* 15.05; van idem te Schoondijke *f* 36.75; van idem te Bedum B *f* 5.39; van idem te Almkerk *f* 13.40; van idem te Andel *f* 10; van idem te Dussen *f* 3.08; van idem te Giesen-Rijswijk *f* 1.33; van idem te Meeuwen *f* 2.62; van idem te Nieuwendijk *f* 23 57; van idem te Sleeuwijk *f* 6.12; van idem te Waardhuizen *f* 2.38; van idem te Werkendam A *f* 10; van idem te Werkendam B *f* 2.50; van idem te Oosterbeek *f* 17.51; van idem te Giesen-Nieuwkerk *f* 4.15½, van idem te Assen *f* 33.14; van idem te Katwijk a/Zee *f* 15; van idem te Leiden A *f* 28.48; van idem te Leiden B *f* 14.70; van idem te Boskoop (halve coll.) *f* 11.03½; van idem te Hazerswoude *f* 10.06; van idem te Hillegom *f* 5.46½; van idem te Koudekerk *f* 2.19; van idem te Leiden C *f* 8.80½; van idem te Leiderdorp *f* 14 77; van idem te Noordwijk a/Zee *f* 5.75; van idem te Rijnsburg *f* 10.60½; van idem te Sassenheim *f* 6 21½; van idem te Voorschoten *f* 5.81½; van de Geref. kerk te Steenwijk B (halve coll.) *f* 15.01; van idem te Westervoort *f* 4.20.

Aan Schenkingen:

Door Ds. T. H. Woudstra te Leiderdorp, uit de catechisatiebus *f* 2.50; door de heer H. Sluyter A.Ez. te Deventer, van mevr. S. geb. de H. „voor 't laten lezen van de Heraut" *f* 10; door het Locaal comité te Rotterdam van diversen *f* 42.36; door den heer H. Rollman te Bodegraven van N. N. te A. *f* 10.

Voor de Medische Faculteit:

Door Ds. F. W. Sluyter te Maassluis *f* 1.30.

Voor het Studiefonds:

Door den heer J. J. Boorsma, te Meppel, van H. K. *f* 2; door den heer Johs. Krap 58e storting van de Ver. tot ondersteuning van het studiefonds te 's Gravenhage *f* 100; door Ds. F. W. Sluyter te Maassluis van de halve stuivers-vereeniging *f* 25.70; door den heer H. Rollman te Bodegraven, van N. N. te A. *f* 5.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,
DAMRAK 60 en DAM 15–17.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN** en vreemde **COUPONS.** Wisselen Gouden en Zilveren **MUNTEN** en vreemde **BANKNOTEN.** Sluiten **PROLONGATIËN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden à **DEPOSITO** tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Bij **ZALSMAN**, te **Kampen**, verschijnt eerstdaags:
BLIJVEN OF HEENGAAN?
Een vraag en een antwoord
DOOR
Dr. H. BAVINCK.
80 Cent.
Alle Boekh. nemen bestellingen aan, en wie het bedrag aan den Uitgever zendt, ontvangt het franco per post.

Bij J. H. KOK, te Kampen, zag het licht:
De Toekomst des Heeren.
Dertien Leerredenen over de Twee Brieven aan de Thessalonicensen,
DOOR
H. HOEKSTRA.
220 Pag. royaal formaat.
Prijs f 1.75. Geb. f 2.10.
Bij elken Boekhandelaar voorhanden en tegen toezending van het bedrag verkrijgbaar bij den Uitgever.

PIJPORGELS
voor kleine Kerken, steeds voorhanden aan de Orgelfabriek van de Firma
C. C. BENDER, te Leiden.

Best adres voor Orgels
van de eenvoudigste tot de meest luxe soorten, in stijl en houtsoort naar verkiezing. Vraag Catalogus.
BREEBAART's
Orgel- en Pianohandel,
DAMRAK 22, AMSTERDAM.

OPLEIDING.
Verschenen bij JAN HAAN, te *Groningen:*
Het Object der Theologie als Wetenschap, volgens de Encyclopaedie van Dr. A. KUYPER, en Faculteit of School, door W. DE JONGE, *V. D. M. te Heeg.*
Prijs *f* 0.35.

A. DE ROODE & Co.,
(SCHIEDAM, Opgericht 1878.)
FABRIKANTEN VAN
Oleïne en Loog.
Zeeppoeder en Vollotgmeel.
Prima qualiteiten, concurreerende prijzen.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,
Gevestigd te GRONINGEN.

Commissarissen: PROF. MR. D. P. D. FABIUS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, JHR. H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, H. LUIKING, MR. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.
Raad van Toezicht: J. BOUWES, JOHS. TERPSTRA, MR. H. VAN DER VEGTE.

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder vooruitbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt, Pandbrieven, koers 99½ pCt, in stukken van *f* 1000.—, *f* 500.—, *f* 100.— en *f* 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissionnairs en Makelaars in effecten. Inlichtingen worden verstrekt te *Amsterdam* door de H.H.: L. G. WEISZ & Co., Westermarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207 en *Hilversum*, Torenlaan 5b, te *Rotterdam* door den heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:
M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 547 en 549.
Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:
Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

HULP!!!
Een br. Ouderling, vader van een talrijk gezin, in tijdelijken financieelen nood, roept de hulp in van een financ. rijker gezegend broeder. Wie leent hem *f* 300.— à *f* 400.— tegen 5 pCt. met jaarl. aflossing van *f* 100.—. Daarmee zou hij geholpen zijn. Beste getuigenissen staan hem ten dienste. Brieven fr. onder letter P., Bureau van dit blad.

J. F. RIEM-VIS'
ZANGZAAD,
speciaal voor kanarievogels, **ruiende** en **zwakke** vogels, die in langen tijd niet gezongen hebben, komen door dit zaad weder op vollen zang.
Men neme eens proef. Prijs per pak **15 Cts.**, 6 pak *f* 1.— franco huis, met gebruiksaanwijzing.
J. F. RIEM—VIS, Den Haag.

Bij **HÖVEKER & WORMSER**, te **Amsterdam**, is ter perse, om binnen enkele dagen te verschijnen:
De millioenen uit Deli,
DOOR
Mr. J. VAN DEN BRAND,
Advocaat te Medan (O.-I.)
Een hoogst belangrijke brochure van ongeveer 5 vel.
Prijs f 0.75.

Verschenen bij C. GELEIJNS, *Rotterdam:*
MONITA SECRETA
of de GEHEIME VOORSCHRIFTEN der
Jezuïeten.
Te bekomen in elken boekhandel à 50 Cent, of dir. fr. v. d. uitg. op ontvangst van 55 Cent.

Bij **JAN HAAN**, te *Groningen*, zijn verschenen:
Eenige korte vragen voor de kleine kinderen. door JACOBUS BORSTIUS. Afgedeeld in korte lesjes.
Prijs: 4 ct., 25 ex. 80 ct., 100 ex. *f* 3.—.
Eenvoudig onderricht in de Christelijke religie, ten dienste van meer bejaarden, die zich nog hebben voor te bereiden tot het doen van belijdenis des geloofs, door T. OEGEMA en F. G. PETERSEN, *v. d. m. te Wildervank en Veendam.*
Prijs: 7½ ct., 25 ex. *f* 1 75 100 ex. *f* 6.—.
Kort begrip der Christelijke religie. Met uitv. Teksten.
Prijs: 8 ct., 25 ex. *f* 1.50, 100 ex. *f* 5.—.
Catechismus of onderwijzing in de Christelijke leer. Met Teksten.
Prijs: 10 ct., 25 ex. *f* 2.—, 100 ex. *f* 7.—.
Belijdenis des geloofs der Gereformeerde Kerken in Nederland.
Prijs: 10 ct., 25 ex. *f* 2.—, 100 ex. *f* 7.—.
De vijf artikelen tegen de Remonstranten (Canones of leerregels).
Prijs: 15 ct., 25 ex. *f* 3.—, 100 ex. *f* 10.—.
Voorbeeld der Goddelijke Waarheden, door A. HELLENBROEK. Met uitv. Teksten. (110 bls.)
Prijs: 20 ct., 25 ex. *f* 4.—, 100 ex. *f* 14.—.
Deze uitgaven onderscheiden zich door goed papier, flinken druk en nette uitvoering.

Bij **D. DONNER**, te **Leiden**, is verschenen:
VIJFTIENDE ZESTAL
KERSTLIEDEREN
voor Scholen en Huisgezinnen,
OP BEKENDE WIJZEN,
DOOR
D. VAN WIJCK.
Prijs 3 Cent.
100 Ex. *f* 2.25; 250 Ex. *f* 4 50; 500 Ex. *f* 7.50.
Op aanvrage is een ex., ook van een der vorige Zestallen, ter kennismaking te bekomen.

VERSCHENEN:
De Gelijkenissen onzes Heeren,
DOOR
J. A. WORMSER.
Prijs f 1.25 ingenaaid; f 1.75 gebonden.
BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

HOMOEOPATISCHE APOTHEEK van ALBERT SOMMER,
Amsterdam, Heiligenweg hoek Singel.
Asthma, speciaal middel met onovertroffen succes. Nieuwe uitvinding en aangenaam in het gebruik.
Arnica-baarolie, tegen uitvallen van het haar en grijs worden, à *f* 0.80.
Fucus, ontvettingsmiddel, zonder nadeelige gevolgen, à *f* 2.—.
Kamferpillen tegen **verkoudheid,** per flacon *f* 0.75.
Hoesttabletten per flacon *f* 0.60.
Winterhandenzalf, per doos *f* 0.35.

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KROBER & BAKELS,
Amsterdam.